

Raport o stanie
Gminy Krzeszyce
w roku 2018

Maj 2019

RAPORT O STANIE GMINY KRZESZYCE W ROKU 2018

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Wójt Gminy Krzeszyce przedstawia niniejszy raport o stanie Gminy Krzeszyce w roku 2018.

W gminie w 2018 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzeszyce na lata 2017 – 2022, przyjęta uchwałą Rady Gminy Krzeszyce nr XXIV/137/2017 z dnia 27 kwietnia 2017 r.
- Strategia Rozwoju Gminy Krzeszyce na lata 2017-2027, przyjęta uchwałą Rady Gminy Krzeszyce nr XXV/140/2017 z dnia 24 maja 2017 roku,
- Program Współpracy Gminy Krzeszyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 rok, przyjęty uchwałą Rady Gminy Krzeszyce nr XXIX/163/2017 z dnia 30 października 2017 roku,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzeszyce na rok 2018, przyjęty uchwałą Rady Gminy Krzeszyce nr XXXI/170/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku,
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Krzeszyce na lata 2018-2028, przyjęta uchwałą Rady Gminy Krzeszyce nr XXXI/175/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku, zmieniana przez uchwałą nr III/15/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku oraz 4 zarządzenia Wójta Gminy.

W Strategii Rozwoju Gminy wskazano potencjał rozwojowy gminy Krzeszyce w obszarach:

- rozwoju społeczności lokalnej, który winien opierać się o współpracę z otoczeniem oraz kulturę;
- stanu środowiska poprzez odpowiednie wykorzystanie potencjału związanego z warunkami glebowymi, czyste powietrze, wspaniałe widoki i nieskażone środowisko, proekologiczne działania władz,
- rozwoju gospodarczego poprzez dalszy rozwój przedsiębiorczości (handel, transport, usługi) oraz rolnictwo (m.in. rolnictwo ekologiczne).

Określiwszy strategię dla Gminy Krzeszyce sformułowano wizję i pola rozwoju strategicznego Gminy. Gmina Krzeszyce ma być gminą otwartą na rozwój i współpracę, ma być miejscem przyjaznym do życia, wypoczynku, pracy i inwestowania poprzez następujące cele strategiczne:

- konkurencyjną gospodarke,
- unowocześnienie stanu infrastruktury technicznej i społecznej,
- aktywne społeczeństwo.

Realizacja wszystkich celów strategicznych w 2018 roku odbywała się w oparciu o właściwe finanse oraz istniejącą bazę (zaplecze), a efektem jest wpływ na powstanie nowych miejsc pracy, spadek bezrobocia i stopniowy rozwój społeczno-ekonomiczny Gminy.

W tym miejscu warto zauważyć, że na koniec grudnia 2018 roku bezrobocie na terenie gminy wynosiło 103 osoby w tym 64 kobiety. Bezrobotni z prawem do zasiłku 11 w tym 5 kobiet, bezrobotni do 30 roku życia 32 osoby w tym 24 kobiety, bezrobotni powyżej 50 roku 30 osób w tym 9 kobiet, długotrwale bezrobotni 49 osób w tym 32 kobiety.

W 2018 r. 19 nowych przedsiębiorców – tj. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. dokonało wpisu do *Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG)*. Wyrejestrowano tylko 1 przedsiębiorcę, a 6 przedsiębiorców w 2018 roku dokonało zawieszenia swojej działalności gospodarczej.

(Na dzień sporządzania raportu o stanie gminy w CEIDG widnieją 291 podmioty gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą na terenie gminy Krzeszyce).

Gmina jest jednostką samorządu terytorialnego wyposażoną w określone prawem kompetencje ogólne dotyczące spraw ludności na określonym terytorium. Jej przedstawiciele wybierani są spośród lokalnej społeczności i sprawują władzę poprzez organ uchwałodawczy i organ wykonawczy.

Organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów Gminy określa Statut Gminy Krzeszyce wprowadzony uchwałą nr VIII/39/2003 Rady Gminy Krzeszyce z dnia 12 czerwca 2003 roku wraz z wprowadzonymi zmianami.

W 2018 roku Rada Gminy przyjęła 48 uchwał.

Wójt Gminy jako organ wykonawczy wykonuje swoje zadania przy pomocy swojego Urzędu. Wójt wydał w 2018 roku łącznie 131 zarządzeń. W Urzędzie Gminy w Krzeszycach w 2018 roku zatrudnienie wynosiło 21 osób w tym 3 pracowników obsługi.

Finanse gminy

Plan budżetu na 2018 rok uchwalony przez Radę Gminy w Krzeszycach wynosił 22.505.768,00 zł po stronie dochodów w tym :

- dochody bieżące - 19.708.225,00 zł,
- dochody majątkowe - 2.797.543,00 zł.

Wydatki zaplanowano w kwocie 23.305.768,00 zł w tym:

- wydatki bieżące - 18.714.233,40 zł,

- wydatki majątkowe - 4.591.534,60 zł.

Plan budżetu nie został zrównoważony. Zaplanowano deficyt budżetu w kwocie 800.000,00 zł. W zestawieniu przychodów i rozchodów budżetu zaplanowano po stronie rozchodowej spłatę kredytów, pożyczek oraz wykup papierów wartościowych na kwotę ogółem 1.891.347,00 zł. Po stronie przychodowej natomiast zaplanowano zaciągnięcie kredytów i pożyczek w kwocie ogółem 2.461.143,00 zł oraz uruchomienie tzw. wolnych środków w kwocie 230.204,00 zł. Plan budżetu obejmował zadania własne samorządu, zadania administracji rządowej zlecone gminom, a także część zadań powierzonych gminie przez organy administracji rządowej i samorządowej na podstawie zawartych porozumień.

Plan budżetu na zadania własne wynosił 16.938.113,00 zł po stronie dochodów i kwotę 17.738.113,00 zł po stronie wydatków, a na zadania administracji rządowej zlecone gminie kwotę 5.567.655,00 zł po stronie dochodów i wydatków.

Podczas wykonywania budżetu na przestrzeni roku 2018 plan ulegał zmianom. Ogółem zwiększony został o kwotę 1.985.758,77 zł po stronie dochodów i o kwotę 2.185.758,77 zł po stronie wydatków. W związku z tym zwiększono planowany deficyt budżetu o kwotę 200.000 zł.

Wzrost planu wynika między innymi z dokonanych, w większości, zmian w zakresie zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie oraz innych zadań zleconych ustawami o kwotę 533.114,65 zł po stronie dochodów i wydatków, wzrostu dochodów własnych w kwocie 1.452.644,12 zł, w tym: ze wzrostu dochodów podatkowych i innych o kwotę 1.159.881,00 zł oraz dotacji na realizację dodatkowych zadań własnych o kwotę 292.763,12 zł.

Pozyskane środki pozabudżetowe otrzymaliśmy między innymi od:

- Wojewody Lubuskiego,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Po dokonanych zmianach plan budżetu na koniec 2018 r. wynosił:

Dochody ogółem 24.491.526,77 zł w tym:

- dochody bieżące 21.523.117,20 zł,
- dochody majątkowe 2.968.409,57 zł.

Wydatki ogółem 25.491.526,77 zł w tym:

- wydatki bieżące 20.199.011,32 zł,
- wydatki majątkowe 5.292.515,45 zł,

w tym na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie oraz innych zadań zleconych ustawami kwotę 6.100.769,65 zł po stronie dochodów i wydatków.

Rok 2018 to kolejny okres w realizacji budżetu i rozwoju gminy, który dał nadzieję na poprawienie sytuacji finansowej. Wzrosła wartość subwencji ogólnej. Wzrosły też wpływy z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Cały rok 2018 to oszczędna i racjonalna gospodarka w wielu kategoriach wydatków budżetu, szczególnie bieżących, gmina kolejny już rok stabilizuje wydatki w szkołach i pozostałych jednostkach organizacyjnych.

Dochody w budżecie nie wystarczyły na realizację wszystkich niezbędnych wydatków, w tym szczególnie potrzeb inwestycyjnych. Gmina stara się pozyskiwać dochody dodatkowe ze źródeł zewnętrznych w postaci dotacji z funduszy Unii Europejskiej, krajowych funduszy celowych oraz środków z budżetu państwa.

Analizując zaplanowane zamierzenia roku 2018 do uzyskanych efektów należy stwierdzić, że realizacja założeń szczególnie inwestycyjnych nie we wszystkich planowanych działaniach została wykonana. Dochody bieżące zostały zrealizowane. Dochody majątkowe niestety nie. Wydatków nie udało się zrealizować zgodnie z planem. Nie ukończono modernizacji stacji uzdatniania wody oraz nie przystąpiono do realizacji projektu E-Urząd, bowiem przedłużające się procedury przetargowe przesuwają jej termin realizacji. Jest to inwestycja z udziałem kilku gmin od których jesteśmy zależni. Wszystkie te zadania zostały przesunięte do realizacji w kolejnym roku budżetowym. Wiele wysiłku włożono również w przygotowanie dokumentacji i wniosku o przyznanie środków z funduszy unijnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego na termomodernizację Zespołu Edukacyjnego w Kołczynie.

Wzrastające wydatki bieżące były pokrywane z własnych dochodów bieżących.

Trudna sytuacja w 2018 roku utrzymywała się w oświacie, gdzie środki subwencji oświatowej są niewystarczające, by utrzymać istniejącą bazę dydaktyczną oraz pokryć rosnące, wydatki bieżące, szczególnie płacowe oraz koszty reform. Przed gminą wyzwania i dokonywanie trudnych wyborów, bowiem nadal do wykorzystania są środki z programów unijnych 2014-2020, których uruchomienie przedłuża się ze względu na stosowane procedury.

Niestety, by z nich skorzystać należy zwiększać środki z przeznaczeniem na udział własny, co jest niezwykle trudne ze względu na szybko rosnące wydatki bieżące i limit zadłużania się

obowiązujący jednostki samorządu terytorialnego, ustalony zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych.

Gmina Krzeszyce w 2018 roku prowadziła rozważną i świadomą politykę finansową. Ciągłe dyscyplinowanie wydatków i ograniczanie zadłużania może spowodować w przyszłości pogorszenie się jakości życia naszych mieszkańców. Jest też zagrożeniem dla dalszego stabilnego rozwoju lokalnej społeczności. Małe gminy, o niskich dochodach własnych, bez pomocy państwa w sytuacji coraz większej ilości zadań do wykonania są zdane przede wszystkim same na siebie. Dużych środków potrzebuje szczególnie nasza infrastruktura oświatowa oraz posiadana sieć dróg gminnych.

Działalność inwestycyjna i promocja

W gminie Krzeszyce w 2018 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- przebudowa dróg w m. Karkoszów długość 1746 m koszt 674.030,00 zł dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na modernizację dróg wiejskich 111.923,08 zł,
- przebudowa dróg w ramach scalania gruntów rolnych - całość środków pochodziła z PROWU:
  - o nawierzchni asfaltowej 3125m wartość 1.540.035,65 zł,
  - o nawierzchni tłuczniowej 3 478 m wartość 1.098.390,00 zł,
  - zadrzewienie 9.000,00zł,
  - nadzór inwestorski 15.867,00 zł.

Infrastruktura drogowa w gminie Krzeszyce obejmowała w 2018 r. 150 km dróg. Drogi asfaltowe stanowiły na początku 2018 r. 12,13 % wszystkich dróg, a pod koniec 2018 roku 15,33 %. Drogi utwardzone stanowiły odpowiednio, 6,2 % na dzień 1 stycznia 2018 r. i 8,46 % na dzień 31 grudnia 2018 r.

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Krzeszyce (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i modernizacja stacji uzdatniania wody na Malcie),
- wydłużenie ulicy Sulęcińskiej (zwrot nakładów po przejęciu terenu od nadleśnictwa),
- modernizacja remizy OSP Krzeszyce (zagospodarowanie terenu wokół),
- koszty przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu pt. „Termomodernizacja, przebudowa i rozbudowa Zespołu Edukacyjnego w Kołczynie”,
- „Zwiększenie walorów rekreacyjno-turystycznych Gminy Krzeszyce poprzez przebudowę placu zabaw oraz budowę promenady i ciągu pieszego nad rzeką Postomią przy placu rekreacyjno-wypoczynkowym w Krzeszycach” poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach

strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,

- „Poprawa atrakcyjności kulturalnej Gminy Krzeszyce poprzez przebudowę sali wiejskiej w miejscowości Zaszczytowo” poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,

- koszty zakupu sprzętu informatycznego do administracji i do obsługi informatycznej i wizualnej posiedzeń obrad rad gmin.

Na promocję gminy w 2018 roku wydano 241.202,66zł, które przeznaczono na:

- projekt pn. „Festyn Partnerski z okazji 480lecia istnienia wsi Rudnica i 40-lecia Klubu Sportowego KOSMOS 78”,

- projekt pn. „Polsko-niemieckie spotkania strażaków”,

- projekt pn. „Jak to dawniej bywało” Krzeszycka Jesień,

- wynagrodzenie bezosobowe związane z realizacją projektów,

- broszury informacyjne i foldery reklamowe o gminie,

- nagrody za udział w konkursach organizowanych przez gminę,

- Międzynarodowy Bieg Kołczyński.

Mieszkańcy Gminy Krzeszyce

Na początku 2018 r. w Krzeszycach mieszkało 4718 osób, na koniec 2018 r. 4736 w tym 2333 kobiet i 2403 mężczyzn. W okresie od początku do końca 2018 r. liczba mieszkanek i mieszkańców zwiększyła się o 18 osób. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 423 osób, a liczba mieszkańców - 408,

- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 1365 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 1763,

- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 545, a liczba mieszkańców: 232.

W 2018 r. narodziło się w gminie Krzeszyce 49 osób, w tym 28 dziewczynek i 21 chłopców, a zmarły 52 osoby, w tym 26 kobiet i 26 mężczyzn. Wobec tego przyrost naturalny w 2018 r. wyniósł minus 3. Najczęstsze przyczyny zgonów to: zgon nagły. W 2018 r. nie odnotowano zgonów niemowląt.

Sprawy obywatelskie – udział społeczeństwa w realizacji zadań gminy

Gmina Krzeszyce nie jest zobowiązana ustawowo do realizacji projektów w ramach budżetu obywatelskiego. Niemniej jednak obywatele mają możliwość czynnego uczestniczenia w życiu społecznym między innymi poprzez fundusz sołecki, wyodrębnionego w gminie.

W 2018 roku w poszczególnych sołectwach zrealizowano wydatki na łączną kwotę 261.662,01 zł. Szczegółowe zestawienie w tym zakresie prezentuje tabela 1.

Tabela 1. Fundusz sołecki w Gminie Krzeszyce – 2018 r.

L.p.	Sołectwo	Plan na rok	Wykonano	Pozostało	Wykonane zadania
1	Brzozowa, Brzozówka, Jeziorki	11 997,77 zł	11 987,00 zł	10,77 zł	Naprawa podłogi i zakup krzesel w świetlicy wiejskiej w Brzozowej. Organizacja spotkań o charakterze kulturalnym.
2	Czartów	9 690,51 zł	8 985,00 zł	705,51 zł	Budowa ogrodzenia placu rekreacyjnego sołectwa.
3	Dębokierz	10 036,60 zł	10 033,47 zł	3,13 zł	Obudowa altany. Zakup agregatu prądowłórczego. Zakup wykaszarki. Organizacja spotkań o charakterze kulturalnym.
4	Dzierżążna	11 959,32 zł	11 959,17 zł	0,15 zł	Zakup urządzeń i wyposażenia do sali wiejskiej w celu organizacji imprez plenerowych. Organizacja spotkań o charakterze kulturalnym. Zakup tablic ogłoszeniowych.
5	Karkoszków	12 228,50 zł	12 228,50 zł	0 zł	Modernizacja drogi gminnej.
6	Kończyn	21 803,64 zł	21 191,80 zł	611,84 zł	Organizacja spotkań o charakterze kulturalnym. Zakup nagrody rzeczowej na „Bieg olimpijski w Kołczynie” Zakup kosiarek spalinowych. Wymiana okien w budynku filii biblioteki gminnej w Kołczynie oraz w budynku komunalnym przeznaczonym na siedzibę Rady Sołeckiej.
7	Krasnołęg, Piskorzno, Świętojańsko	16 304,67 zł	15 249,00 zł	1 055,67 zł	Zakup garażu blaszanego wraz z montażem. Zakup sprzętu nagłaśniającego. Naprawa dróg gminnych. Organizacja imprez o charakterze kulturalnym.
8	Krępiny	16 189,30 zł	9 046,83 zł	7 142,47 zł	Remont kuchni w świetlicy wiejskiej, remont podłogi, malowanie, wymiana oświetlenia. Zakup wyposażenia AGD do kuchni. Utwardzenie podłoża pod altaną. Budowa toalety w budynku gminnym.
9	Krzemów, Łukomin	13 843,58 zł	13 838,19 zł	5,39 zł	Zakup sprzętu muzycznego do sali wiejskiej. Zakup betonowego grilla. Zakup namiotu w celu organizacji imprez plenerowych. Zakup rolet okiennych i okapu do kuchni w sali wiejskiej. Organizacja imprez o charakterze kulturalnym. Remont dróg gminnych. Zakup wyposażenia i środków czystości do sali wiejskiej.
10	Krzeszyce	38 454,40 zł	38 422,45 zł	31,95 zł	Budowa parkingu przy remizie OSP Krzeszyce. Zakup strojów reprezentujących i promujących sołectwo i gminę Krzeszyce. Zakup wyposażenia zaplecza kuchennego w sali GOK. Organizacja imprez o charakterze kulturalnym.
11	Malta	14 689,58 zł	14 689,58 zł	0 zł	Remont dróg gminnych. Zakup wyposażenia do sali wiejskiej i w celu organizacji imprez plenerowych.
12	Marianki	10 228,87 zł	10 225,03 zł	3,84 zł	Zakup konstrukcji obiektu na świetlicę wraz z

					montażem i podbudową. Organizacja spotkań o charakterze kulturalnym.
13	Maszków, Rudna	14 189,67 zł	0 zł	14 189,67 zł	Nie zrealizowano. Planowano budowę placu rekreacyjnego wraz z ogrodzeniem i organizację imprez o charakterze kulturalnym.
14	Muszkowo	18 188,93 zł	18 133,62 zł	55,31 zł	Budowa altany na placu rekreacyjnym wraz ze stołem i ławkami. Zakup zmywarki i innych akcesoriów kuchennych do kuchni w sali wiejskiej. Organizacja imprez plenerowych. Malowanie i konserwacja ławek na placu zabaw. Zakup nowości wydawniczych książek i tuszu do drukarki dla filii biblioteki w Muszkowie.
15	Przemysław	18 458,11 zł	17 651,96 zł	806,15 zł	Organizacja spotkań o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym m.in. Bieg śladami wiosny. Remont dróg gminnych. Zakup wyposażenia do sali wiejskiej i kuchni, sprzęt kuchenny i inne, szafy, ekran, projektor itp.
16	Rudnica, Łąków	23 264,91 zł	23 255,78 zł	9,13 zł	Remont sali wiejskiej. Organizacja jubileuszu powstania wsi 480 lat. Organizacja imprez plenerowych.
17	Studzionka	12 343,86 zł	12 343,86 zł	0 zł	Remont sali wiejskiej.
18	Zaszczytowo	12 420,77 zł	12 420,77 zł	0 zł	Remont sali wiejskiej dach. Zakup wyposażenia stoiska (zakup ławek i namiotu).

Źródło: Opracowanie własne.

Według danych z KRS na dzień 1 stycznia 2018 r. w gminie Krzeszyce funkcjonowały 23 organizacje pozarządowe, w tym:

- 5 fundacji,
- 10 stowarzyszeń,
- 6 klubów sportowych,
- 2 koła gospodyń wiejskich.

Na koniec roku, w gminie funkcjonowało 26 organizacji pozarządowych, w tym:

- 6 fundacji,
- 12 stowarzyszeń,
- 6 klubów sportowych,
- 2 koła gospodyń.

Wyraźnie widać wzrost zainteresowania mieszkańców udziałem w stowarzyszeniach i fundacjach, co jest bardzo pozytywnym sygnałem.

W ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, powierzono wykonanie następujących zadań publicznych zleconych w oparciu o zapisy uchwały Rady Gminy Krzeszyce Nr XIII/74/2012 z dnia 19 stycznia 2012 r. oraz uchwały Rady Gminy Krzeszyce nr XXII/123/2017 o finansowaniu sportu.

Na realizację w formie wsparcia zadań służących rozwojowi sportu na terenie gminy Krzeszyce w 2018 roku wpłynęło 5 ofert. Dofinansowanie na łączną kwotę 102.000 zł otrzymały oferty:

- Klubu Sportowego „KOSMOS 78” Rudnica,

- UKS „ŻAK” Krzeszyce,
- Klubu Sportowego „POGOŃ” Krzeszyce,
- Klubu LZS KS „WARTA” Kołczyn,
- MLUKS „POSTOMIA” Sulęcín - Kołczyn.

Wszystkie zadania zostały wykonane i rozliczone.

Realizując Program współpracy gminy Krzeszyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2018 roku ogłoszono otwarte konkursy ofert, skierowane do organizacji pozarządowych. Zlecono wsparcie wykonania zadania publicznego polegającego na: Upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i mieszkańców oraz promocję Gminy Krzeszyce poprzez sport w 2018 r.

Wpłynęły 3 oferty, z których wybrano oferty organizacji:

- oferta Nr 1 KS DRAGON” Krzeszyce,
- oferta Nr 2 KS WARTA Kołczyn,
- oferta Nr 3 UKS „ŻAK” Krzeszyce,

opiewające na łączną kwotę 6.000,00 zł - zadanie zostało wykonane i rozliczone.

Ochrona zdrowia

W Gminie Krzeszyce w ramach podstawowej opieki zdrowotnej świadczenia zapewniano w Ośrodku Zdrowia w Krzeszycach i w Kołczynie. Zapewniona była również opieka dentystryczna przez lekarzy stomatologów, opieka rehabilitacyjna i ginekologiczna. W gminie na początek 2018 r. funkcjonowały dwie apteki, a na koniec 2018 r. - 1 apteka.

Ochrona zdrowia to również profilaktyka. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani za główne cele stawia przede wszystkim ograniczenie rozmiarów problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz nadużywaniem substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze oraz inne środki psychoaktywne), a także z przemocą w rodzinie. Ważne jest również kształtowanie właściwych postaw społecznych związanych z piciem alkoholu i burzenie mitów funkcjonujących w społeczeństwie oraz zachęcenie do aktywnego reagowania na nieprawidłowości. Analizując sytuację w gminie Krzeszyce ustalono, że na dzień 1 stycznia 2018 r. - 17 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2018 r. - 16 podmiotów. Przyczyną spadku liczby podmiotów było zamknięcie jednego punktu sprzedaży.

Z tzw. funduszu korkowego tzn. środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu wyżej wskazanym podmiotom gospodarczym, w 2018 r. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- szkolenia dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dla sprzedawców 2.900 zł,
  - imprezy sportowe (turnieje, wyścigi, olimpiady itp. z wyjątkiem pozalekcyjnych zajęć sportowych) 1.000 zł,
  - festyny i inne imprezy plenerowe (pozasportowymi) 2.000 zł,
  - programy profilaktyczne rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA 8.096,06 zł,
  - działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie 3.000 zł,
  - funkcjonowanie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin 37.800 zł (inne umowy zlecenie 12.954,88 zł),
  - wydanie opinii przez biegłego w przedmiocie stwierdzenia uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego 1.000 zł,
  - wynagrodzenie członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych 13.000 zł,
  - szkolenia członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych 2.000 zł,
  - działania z zakresu edukacji publicznej (np. kampanie edukacyjne, plakaty, ulotki itp. 2.000 zł.
- Do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2018 r. wpłynęły 3 zgłoszenia przypadków nadużywania alkoholu. Podjęto stosowne kroki zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszycach realizuje zadania nałożone na gminę z zakresu pomocy społecznej i zlecone przez organy administracji rządowej wynikające z ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz zadania wynikające z innych ustaw szczegółowych. Środki na realizację tych zadań przekazywane są z budżetu państwa oraz gminy.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku z pomocy społecznej w tutejszym GOPS w formie różnych świadczeń skorzystało 190 rodzin – liczba osób w rodzinach wyniosła 416. Podstawę przyznania pomocy wg art.7 ustawy o pomocy społecznej stanowiły: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym: rodziny niepełne i rodziny wielodzietne, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, z powodu bezdomności oraz zdarzenia losowego.

GOPS realizuje wyżej wspomniane zadania z zakresu pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. W 2018r. Wójt Gminy za pośrednictwem GOPS wydał dla 10 osób 13 decyzji uprawniających do nieodpłatnego korzystania ze świadczeń zdrowotnych dla osób

spełniających kryteria ustawy o pomocy społecznej nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2018r. GOPS realizował wypłatę następujących świadczeń:

- zasiłki stałe wypłacono dla 44 świadczeniobiorców na kwotę 198.108 zł,
- zasiłki okresowe wypłacono dla 68 rodzin o łącznej liczbie świadczeń 459 na kwotę 155.775 zł,
- zasiłki celowe i w naturze wypłacono dla 113 rodzin na kwotę 176.538 zł,
- z dożywiania w szkołach i przedszkolach skorzystało 95 uczniów. W ramach realizowania dożywiania w 2018r. w trybie udzielenia pomocy w postaci posiłku bez wydawania decyzji administracyjnych oraz przeprowadzenia wywiadu środowiskowego wsparciem objętych było 10 uczniów. GOPS realizując rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” pozyskał z dotacji z budżetu państwa kwotę 118.500zł, natomiast wkład własny wyniósł 46.307,20zł. Poza posiłkami dla dzieci w szkołach GOPS objął pomocą w tej formie ogółem 301 osób,
- usługi opiekuńcze adresowane w szczególności dla osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania świadczone były dla 17 osób na kwotę 132.083zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 1 dziecka w ciągu roku na kwotę 25.600 zł,
- opłacono koszt pobytu 9 osób niepełnosprawnych wymagających całodobowej opieki w domach pomocy społecznej różnego typu na łączną kwotę 261.364zł.

Rok 2018 to już 14 rok realizacji spraw związanych z wypłatą świadczeń rodzinnych oraz realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

2018 to kolejny rok w którym GOPS realizując zalecenia ustawy o wspieraniu pieczy zastępczej zatrudnia asystenta rodziny. Pomoc asystenta w miejscu swojego zamieszkania otrzymało 14 rodzin.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, to kwota 106.308zł, tzw. becikowe wypłacono w ilości 26 na kwotę 26.000zł.

Jeśli chodzi o fundusz alimentacyjny to tutejszy Ośrodek wypłacił 669 świadczeń na łączną kwotę 281.840 zł.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą 61.626,59 zł z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa tj. 55.209,93 zł, z tego na odsetki 45.584,94zł,
- przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela 6.416,66 zł.

GOPS w 2018 rok realizował również rządowy program 500+, wspierający rodzinę i wypłacał świadczenia wychowawcze 500⁺. Wydano 391 decyzji dla 560 dzieci. Na realizację tego zadania z budżetu państwa wydatkowano kwotę 3.186.603zł.

W 2018 roku przystąpiono do realizacji kolejnego zadania skierowanego do rodziców

wychowujących dzieci w wieku szkolnym. Świadczenie dobry start. Program rozpoczął się 1 lipca i trwał do 30 listopada 2018r. Rozpatrzono 401 wniosków przyznając świadczenie w kwocie 300zł dla 566 dzieci. Wypłacona kwota to 169.800zł.

Uchwałą Rady Gminy Krzeszyce z dnia 25.03.2011r. nr VI/22/11 został powołany Zespół Interdyscyplinarny, który zajmuje się rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinach. Prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty. Funkcjonuje on na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Koszty, które wynikają w związku z funkcjonowaniem Zespołu pokrywane są ze środków finansowych GOPS.

W 2018r. w związku z przemocą zostały założone przez policję 4 niebieskie karty.

Współpracowano z Bankiem Żywności realizując w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2018.

Waga dostarczonej na teren gminy żywności wyniosła: 12.389 kg. W sumie z pomocy skorzystało 120 rodzin, łączna liczba osób w rodzinach 250.

W 2018 roku GOPS współpracował w partnerstwie „Skuteczni w Partnerstwie w Regionu”. Wspólnie z ościennymi ośrodkami pomocy społecznej, lokalną grupą działania, starostwem i domem dziecka w Sulęcinie. W październiku 2018 roku zorganizowano dla dzieci z rodzin zastępczych, asystenckich, dzieci z domu dziecka oraz ze świetlic środowiskowych z terenu powiatu sulęcińskiego plenerowe „Grzybobranie” na uroczysku Lubiewsko w Żubrowie. Udział w tym przedsięwzięciu wzięło około 350 dzieci.

Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W zasobie gminy Krzeszyce w 2018 roku znajdowały się 33 mieszkania o łącznej powierzchni 1.516,15m². Szczegółowe dane prezentuje tabela 2 poniżej.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 45,94m².

W 2018 roku nie oddano do użytkowania żadnego mieszkania.

W 2018 roku nie dokonano sprzedaży mieszkań, znajdujących się wówczas w zasobie gminy z powodu braku zainteresowania ze strony nabywców.

W 2018 roku nie było konieczności wszczynania postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach gminy.

Tabela 2. Zasób mieszkaniowy gminy Krzeszyce w 2018 r.

Lokalizacja	Powierzchnia użytkowa	Liczba pomieszczeń
Krzeszyce:		
ul. Gorzowska nr 7 (3 mieszkania)	54,14m ²	3 izby
	69,52m ²	4 izby
	56,24m ²	3 izby
ul. Skwierzyńska nr 4	70,00m ²	4 izby
ul. Skwierzyńska nr 44	54,46m ²	4 izby
ul. Dworcowa nr 11/3	58,86m ²	4 izby
Rudnica:		
ul. Kolejowa nr 10 (3 mieszkania)	48,10m ²	3 izby
	48,10m ²	3 izby
	54,60m ²	4 izby
ul. Kolejowa nr 12 (4 mieszkania)	46,80m ²	3 izby
	46,80m ²	3 izby
	53,50m ²	4 izby
	63,00m ²	4 izby
Krasnołęg:		
Krasnołęg nr 9 (4 mieszkania)	41,00m ²	2 izby
	36,77m ²	2 izby
	30,67m ²	2 izby
	42,40m ²	3 izby
Krasnołęg nr 20	55,10m ²	3 izby
Maszków		
ul. Sulęcińska nr 14	73,00m ²	4 izby
ul. Polna nr 12/1	28,80m ²	2 izby
ul. Polna nr 12/2	31,80m ²	2 izby
Zaszczytowo nr 13	60,00m ²	3 izby
Łaków nr 11	62,00m ²	4 izby
Malta		
Malta nr 14/1	35,00m ²	2 izby
Malta nr 14/2	19,00m ²	2 izby
Malta nr 30/3	43,01m ²	1 izba
Malta nr 30/4	20,75m ²	1 izba
Malta nr 30/5	42,55m ²	1 izba
Malta nr 30/6	34,14m ²	1 izba
Malta nr 30/7	30,93m ²	2 izby
Malta nr 30/9	43,03m ²	1 izba
Malta nr 30/10	41,19m ²	2 izby
Malta nr 30/11	20,89m ²	1 izba

Źródło: Opracowanie własne.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku zaległość główna w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiła łącznie 28.776,01 zł, i dotyczyła 14 mieszkań.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zaległość główna w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiła łącznie 14.476,11 zł, i dotyczyła 16 mieszkań.

W 2018 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 11.100,00 zł, których beneficjentami było 5 osób. Podstawą ich przyznania było spełnienie kryterium ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Kwota najniższego dodatku wynosiła 95,01 zł miesięcznie, zaś kwota najwyższego dodatku – 353,02 zł miesięcznie.

Planowanie przestrzenne

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzeszyce uchwalono uchwałą nr X/40/07 Rady Gminy Krzeszyce z dnia 30 października 2007 r. z późn. zm. W 2018 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było 0,7 % powierzchni gminy.

W 2018r. wydano jedną decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Inwestycja ta dotyczyła: „Budowy kanalizacji deszczowej wraz z przebudową drogi wojewódzkiej nr 138 na działkach nr ewidencyjny 419/1, 274, 419, 436/2, 281 w obrębie Muszkowo w gminie Krzeszyce oraz na działce nr ewidencyjny 57 w obrębie Małuszów w gminie Sulęcín”.

W 2018 roku wydano 50 decyzji o warunkach zabudowy, w tym decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 33, oraz zabudowy usługowej - 11.

Ochrona środowiska i gospodarka odpadami

W 2018 roku na terenie gminy Krzeszyce nie istniało legalnie działające wysypisko odpadów komunalnych. W 2018 r. w gminie nie zlokalizowano dzikich wysypisk odpadów komunalnych.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy Krzeszyce przypadało 0,045 Mg lub 0,058 Mg* selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 0,216 Mg lub 0,280 Mg* zmieszanych odpadów komunalnych, zaś pod koniec roku dane te przedstawiały się następująco: na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy przypadało 0,100 Mg lub 0,129 Mg* selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 0,224 Mg lub 0,289 Mg* zmieszanych odpadów komunalnych. Zmiana proporcji wynikała z tego, że mieszkańcy produkują więcej odpadów komunalnych i bardziej świadomie je oddają. (*Na jednego mieszkańca na podstawie liczby zameldowanych lub danych z deklaracji).

W 2018 r. Gmina Krzeszyce pozyskała środki z Wojewódzkiego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na organizację kampanii edukacyjno – informacyjnej dla mieszkańców „Czysta Gmina Krzeszyce”, dotyczącej prawidłowej segregacji odpadów. Powyższe działania są kontynuowane, a efektem ich jest ugruntowanie wśród mieszkańców odpowiedniej postawy ekologicznej, co ma przełożyć się na zwiększenie strumienia odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Krzeszyce

W okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. odbiór i transport odpadów komunalnych na terenie Gminy Krzeszyce realizowany był przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „LS-Plus” Spółka z o. o. z siedzibą w Plewisku, na podstawie zawartej umowy z dnia 28.06.2017r.

Zgodnie z obowiązującym nowym statutem Celowego Związku Gmin CZG-12 z 28 marca 2017r. art. § 6 ust. 1 pkt. 2 Związek zagospodarowuje odpady komunalne odebrane od właścicieli, na których zamieszkują mieszkańcy gmin oraz zagospodarowuje odebrane odpady komunalne od właścicieli nieruchomości położonych w gminach uczestników związku, na których nie zamieszkują mieszkańcy gmin uczestników związku, a na których powstają odpady komunalne. Odpady zagospodarowywane są przez Celowy Związek Gmin CZG-12 z siedzibą w Długoszynie na mocy umowy zawartej w dniu 21.06.2017 r.

Odpady komunalne z terenu Gminy Krzeszyce odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zmieszane odpady komunalne mogą być przekazywane wyłącznie do regionalnych instalacji przekształcania odpadów komunalnych lub instalacji zastępczych, zgodnych z uchwałą nr XXX/280/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 września 2012 roku w sprawie Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku oraz zawartymi w nim postanowieniami i zmianami. W przypadku Gminy Krzeszyce jest to RIPOK w Długoszynie oraz Kunowicach.

Odbiór zmieszanych odpadów komunalnych, następuje z częstotliwością co 2 tygodnie, zarówno z nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych.

Zbiórka papieru, szkła, tworzyw sztucznych odbywa się na dwa sposoby:

- a) w systemie workowym,
- b) w systemie pojemnikowym,
- c) bioodpady, tzn. odpady po owocach i warzywach, obierki z owoców i warzyw, kwiaty doniczkowe, stara ziemia do kwiatów, zwiędłe cięte kwiaty, fusy po kawie, herbacie, skoszona trawa i chwasty, liście oraz drewno.

Na terenie Gminy Krzeszyce ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również odpady problemowe, tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie, meble, przeterminowane leki i chemikalia, oraz pozostałe odpady niebezpieczne. Do przyjmowania tego rodzaju odpadów i ich okresowego magazynowania przeznaczony jest Tymczasowy Punkt Gromadzenia Odpadów Komunalnych, znajdujący w miejscowości Krzeszyce przy ul. Ogrodowej (przy oczyszczalni ścieków), czynny od poniedziałku do soboty w godzinach od 8.00 do 14.00.

Odpady poremontowe i budowlane odbierane są z wyznaczonego kontenera lub w przypadku większych ilości wprost, od mieszkańca po opłaceniu transportu. Ponadto, firma odbierająca

odpady komunalne ma obowiązek zgodnie z umową, raz w miesiącu przeprowadzenia objazdowej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu i odpadów zielonych, zbiórka zgodnie z harmonogramem, łącznie z odbiorem odpadów segregowanych.

Na podstawie deklaracji zebranych od mieszkańców oraz danych Ewidencji Ludności Gminy Krzeszyce systemem objętych zostało 1316 gospodarstwach domowych (stan na dzień 31.12.2018r.) oraz 80 nieruchomości niezamieszkałych. Zbiórkę selektywną zadeklarowało 1023 właścicieli gospodarstw domowych oraz 20 nieruchomości niezamieszkałych. W sposób zmieszany odpady gromadzi 293 gospodarstw domowych i 60 nieruchomości niezamieszkałych. Około 20 nieruchomości jest niezamieszkiwanych na stałe przez właścicieli.

Na dzień 31.12.2018r. na terenie Gminy Krzeszyce na stałe zameldowanych było 4736 osób, a systemem zostało objętych 3665 mieszkańców zamieszkujących na stałe.

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018 r.

Dane przedstawione zgodnie z saldami rozrachunkowymi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (stan na dzień 31.12.2018 r.):

- przychody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 499.359,98 zł z tego 35.472,94 zł to wpłaty zaległe, które wpłynęły po upomnieniach oraz z tytułów wykonawczych,
- dotacja z WFOŚiGW w Zielonej Górze – 15.120,00 zł,
- dochody ze sprzedaży surowców wtórnych – 6.429,74 zł,
- kwota kosztów egzekucyjnych, które wpłynęły po upomnieniach - 3.913,10 zł,
- kwota odsetek – 1.538,81 zł,
- zaległości na dzień 31.12.2018 r. – 114.913,83 zł,
- nadpłaty na dzień 31.12.2018 r. – 8.832,20 zł.

Zaległości są ściągane poprzez wysyłanie upomnień oraz wystawianie tytułów wykonawczych.

W 2018 r. wystawiono 557 upomnienia i 34 tytuły wykonawcze.

Koszty obsługi systemu poniesione w okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. na obsługę administracyjną systemu, odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz na działania edukacyjne zostały przedstawione w tabeli 9.

W 2018 r. w związku z wyższymi kosztami zagospodarowania odpadów komunalnych, koszty sytemu przekroczyły przychody (- 21.372,47 zł).

Tabela 9. Koszty poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez Gminę Krzeszyce w 2018 r.

Rodzaj kosztu	kwota
Usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Krzeszyce	466.769,57
Koszty wynagrodzeń	50.470,76
Edukacja i informacja mieszkańców	18.478,92
Delegacje + szkolenia	638,84
Zakup materiałów do obsługi systemu	824,10
Koszt przesyłek pocztowych	5.100,00
Razem	542.282,19

Źródło: Opracowanie własne.

Jednostki organizacyjne gminy

W gminie funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

1. Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Krzeszycach – jednostka budżetowa.
2. Przedszkole Gminne im. Misia Uszatka w Krzeszycach – jednostka budżetowa.
3. Zespół Edukacyjny w Kołczynie w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Warszawy w Kołczynie i Przedszkole Gminne w Kołczynie – jednostka budżetowa.
4. Centrum Usług Wspólnych w Krzeszycach – jednostka budżetowa.
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszycach – jednostka budżetowa.
6. Gminna Biblioteka Publiczna w Krzeszycach – instytucja kultury.
7. Gminny Ośrodek Kultury w Krzeszycach – instytucja kultury.
8. Zakład Usług Komunalnych w Krzeszycach – zakład budżetowy.

Zakład Usług Komunalnych w Krzeszycach

Zakład Usług Komunalnych w Krzeszycach jest zakładem budżetowym który prowadzi działalność w zakresie dostarczania wody i gospodarki ściekowej. Zakład Usług Komunalnych w 2018 roku zarządzał czynną siecią wodociągową o łącznej długości 120.000,31 m oraz czynną siecią kanalizacyjną o długości 24.000,1 m.

W 2018 roku zakład zatrudniał 9 pracowników.

Przychody z tytułu dostarczania wody zaplanowano na poziomie - 630 000,00 zł, a wykonano w kwocie - 569 385,34 zł co stanowiło 90,38 %.

Przychody z tytułu odprowadzania ścieków zaplanowano na poziomie 873 806,0 zł, a wykonano w wysokości 861.640,90 zł, co stanowiło 98,61 %.

Przychody z tytułu usług pozostałych zaplanowano w wysokości 15.000 zł, wykonano kwotę 12.399,80 zł. Wśród usług pozostałych wydano promesy i warunki techniczne przyłączenia się do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, dokonano odpłatnej wymiany wodomierzy uszkodzonych z winy odbiorcy oraz wykonano wcinki do sieci wodociągowej.

Zaległości za usługi wodno-ściekowe i opłatę abonentową w 2018 roku wyniosły 266.022,83 zł. W celu ściągnięcia należności ze sprzedaży wody oraz odprowadzania ścieków wystawiono wezwania do zapłaty w ilości 86 szt. wraz z powiadomieniami o odcięciu wody.

W okresie do 01.01. do 31.12.2018 r. Zakład Usług Komunalnych wykonał następujące prace :

- wymienił 94 szt. i zamontował 140 szt. wodomierzy z nakładkami do odczytu radiowego,
- wykonał remont 2 szt. pomp do ścieków zamontowanej na oczyszczalni ścieków co przyniosło oszczędności w kwocie ok. 1.500,00 zł,
- wykonał remont pompy do ścieków zamontowanych na przepompowniach ścieków co przyniosło oszczędności w kwocie ok. 1.000 zł.

Zakład Usług Komunalnych usunął jedną poważną awarię na sieciach wodociągowych oraz 4 na przyłączach wodociągowych.

Edukacja

W gminie w 2018 r. funkcjonowało Centrum Usług Wspólnych w Krzeszycach jako samorządowa jednostka organizacyjna, realizująca zadania w zakresie wspólnej obsługi administracyjnej i finansowej oraz z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości wszystkich jednostek oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Krzeszyce. Realizowało ono zadania zlecone gminie oraz zadania własne gminy w zakresie oświaty.

Na terenie gminy w 2018 roku funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Krzeszycach,
- Przedszkole Gminne im. Misia Uszatka w Krzeszycach,
- Zespół Edukacyjny w Kołczynie w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Warszawy w Kołczynie i Przedszkole Gminne w Kołczynie.

W poszczególnych szkołach zatrudniono 52,28 nauczycielek i nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty), w tym 2,5 etatów nauczycielek/nauczycieli stażystów, 5 etatów nauczycielek/nauczycieli kontraktowych, 19,37 etatów nauczycieli mianowanych, 25,48 etatów nauczycieli dyplomowanych. Szczegółowe dane na temat zatrudnienia nauczycieli prezentują tabela 3 i 4.

Tabela 3. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych Gminy Krzeszyce, wg stanu na 31.12.2018 r.

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli		Liczba pracowników obsługi		Razem	
	w etatach	w osobach	w etatach	w osobach	w etatach	w osobach
SP w Krzeszycach	33,54	37	15	15	48,54	52
ZE w Kołczynie	12,44	16	4,88	6	17,32	22
Przedszkole Gminne w Krzeszycach	6,30	8	4	4	10,30	12
CUW w Krzeszycach	0	0	4	4	4	4
Ogółem	52,28	61	27,88	29	80,16	90

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Wspólnych w Krzeszycach za rok 2018.

Tabela 4. Zatrudnienie nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego w jednostkach oświatowych Gminy Krzeszyce (w etatach), wg stanu na 30.09.2018 r.

Nazwa placówki	Dyplomowany	Mianowany	Kontraktowy	Stażysta	Ogółem
Szkoła Podstawowa w Krzeszycach	15,60	13,56	2,00	2,50	33,66
Zespół Edukacyjny w Kołczynie	8,67	1,72	2,00	0,00	12,39
Przedszkole Gminne w Krzeszycach	1,21	4,09	1,00	0,00	6,30
Ogółem wg stopni awansu zawodowego	25,48	19,37	5,00	2,50	52,35

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Wspólnych w Krzeszycach za rok 2018.

Liczbę dzieci uczęszczających do placówek oświatowych na terenie gminy prezentuje tabela 5.

Tabela 5. Liczba dzieci w placówkach oświatowych.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba dzieci (uczniów)		Liczba oddziałów na 31.12.2018 r.
		30.09.2017 r.	30.09.2018 r.	
1	Szkoła Podstawowa w Krzeszycach z oddziałami gimnazjalnymi	274 + 101	310+39	16
2	Szkoła Podstawowa w Kołczynie	69	80	7
3	Przedszkole Gminne w Krzeszycach	108	123	5
4	Przedszkole Gminne w Kołczynie	38	39	2
RAZEM		590	591	30

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Wspólnych w Krzeszycach za rok 2018.

Obsługa szkół i przedszkoli prowadzona jest w ramach planów finansowych uchwalonych w budżecie dla poszczególnych jednostek.

Uchwalone w budżecie na 2018 r. środki finansowe na realizację zadań jednostek oświatowych wynosiły 6.120.318,56 zł, z tego:

a)	subwencja oświatowa	4.039.091,00 zł
b)	środki z 0,4 % rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej	44.440,00 zł
c)	dotacje:	
-	dofinansowanie zakupu podręczników i mater. ćwiczeniowych	47.690,22 zł
-	dofinansowanie zadań w zakresie wychów, przedszkolnego	137.000,00 zł
d)	dochody budżetowe -wg sprawozdania Rb-27 S:	
-	wpływy z różnych dochodów w tym za korzystanie z wyżywienie i wychowania przedszkolnego	117.744,39 zł
e)	środki nie mające pokrycia w ww. źródłach	1.734.352,95 zł.

Wydatki natomiast to łącznie 6.120.318,56 zł. Na tą kwotę składały się wydatki budżetowe na:

a)	CUW	286.562,34 zł
b)	Szkoły podstawowe	3.617.911,11 zł
c)	Przedszkola	1.020.809,69 zł
d)	Gimnazjum	753.822,25 zł
e)	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	22.844,51 zł
f)	Stołówki szkolne i przedszkolne	222.369,16 zł
g)	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	56.348,00 zł
h)	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach	68.100,00 zł
i)	Zapewnienie uczniom prawa do dostępu do podręczników	47.690,22 zł
j)	Pozostała działalność	8.342,00 zł
k)	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	9.679,28 zł
l)	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	5.840,00 zł

Wydatki budżetowe w poszczególnych jednostkach prezentują tabele 6,7 i 8.

Tabela 6. Wydatki budżetowe - Zespół Edukacyjny w Kołczynie.

Lp.	Rozdział	Nazwa	Plan finansowy	Wydatki wykonane	Wykonanie planu w %	Zobowiązania na 31.12.2018
1	80101	Szkoła Podstawowa	1 153 436,52	1 153 436,52	99,99	71 229,53
2	80104	Przedszkole Gminne w Kołczynie	207 423,97	207 423,97	100,00	11 454,26
3	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	1 823,51	1 823,51	100,00	0,00
4	80153	Zapewnienie uczniom prawa do dostępu do podręczników	9 969,30	9 674,83	97,05	0,00
5	80195	Pozostała działalność	2 071,00	2 071,00	100,00	0,00
5	85416	Pomoc materialna dla uczniów- stypendia za wyniki w nauce	1 500,00	1 500,00	100,00	-
RAZEM			1 376 224,30	1 375 929,83	99,98	82 683,79

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Wspólnych w Krzeszycach za rok 2018.

Tabela 7. Wydatki budżetowe - Szkoła Podstawowa im. W.Witosa w Krzeszycach

Lp.	Rozdział	Nazwa	Plan finansowy	Wydatki wykonane	Wykonanie w %	Zobowiązania ogółem na 31.12.2018 r.
1	80101	Szkoła Podstawowa	2 464 474,59	2 464 474,59	100	167 801,50
2	80110	Gimnazjum	753 822,25	753 822,25	100	25 722,79
3	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	18 189,00	18 189,00	100	0,00
4	80148	Stołówki szkolne	222 369,16	222 369,16	100	12 471,34
5	80150	Realizacja zadań wymag. stosowania specj. organizacji i metod pracy	56 348,00	36 951,66	65,58	0,00
6	80152	Realizacja zadań wymag. stos. specjalnej organiz. i metod prac dla dzieci i młodzieży w gimnazjach	68 100,00	18 148,75	26,65	0,00
7	80153	Zapewnienie uczniom prawa do dostępu do podręczników	37 248,75	36 088,87	96,89	0,00

8	80195	Pozostała działalność (w tym odpis na ZFSS)	5 371,00	5 371,00	100	0,00
9	85416	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	4 340,00	4 340,00	100	-
RAZEM			3 630 262,75	3 559 755,28	98,06	205 995,63

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Wspólnych w Krzeszycach za rok 2018.

Tabela 8. Wydatki budżetowe - Przedszkole Gminne w Krzeszycach

Lp.	Rozdział	Nazwa	Plan finansowy	Wydatki wykonane		Zobowiązania na 31.12.2018 r.
1	80104	Przedszkole Gminne	813 385,72	813 385,72	100,00	44 333,25
2	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	2 832,00	2 832,00	100,00	0,00
3	80195	Pozostała działalność	900,00	900,00	100,00	0,00
4	85404	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	9 679,28	297,83	3,08	0,00
RAZEM			826 797,00	817 415,55	100,00	44 333,25

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Wspólnych w Krzeszycach za rok 2018.

Karta Nauczyciela nakłada na organy prowadzące szkoły i przedszkola przeprowadzanie analizy poniesionych w danym roku wydatków na wynagrodzenia nauczycieli, w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 oraz średniej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.

Przeprowadzona analiza wykazała, że nauczyciele kontraktowi, minowani i dyplomowani osiągnęli średnie wynagrodzenie, o którym mowa w art. 30 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela. W związku z nieosiągnięciem średniego wynagrodzenia przez nauczycieli stażystów dla każdego zatrudnionego i pobierającego wynagrodzenie nauczyciela został wypłacony dodatek uzupełniający ustalony proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela stażysty. Ogólna kwota wypłaconych dodatków uzupełniających wynosi 4 268,97 zł.

Z przedstawionych danych finansowych wynika, że wydatki na oświatę były wyższe niż otrzymana kwota subwencji oświatowej. Brakujące środki na pokrycie realizowanych zadań zostały zagwarantowane w pozostałych dochodach własnych Gminy Krzeszyce.

Poziom otrzymanych środków finansowych nie pozwolił na wykonanie wielu koniecznych prac remontowych. Stworzył jednak możliwość, realizacji zadań statutowych bez zakłóceń. Wszystkie zobowiązania w jednostkach były regulowane terminowo, a na 31.12.2018 r. w jednostkach nie występują żadne zobowiązania wymagalne.

Biblioteki

W gminie Krzeszyce w 2018 r. funkcjonowała Gminna Biblioteka Publiczna w Krzeszycach, i jej 2 filie biblioteczne w Kołczynie i Muszkowie.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosił 19283 woluminów, zaś na koniec roku – 19251 woluminów.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła 4,06 na dzień 1 stycznia 2018 r. oraz 4,05 na dzień 31 stycznia 2018 r.

Gminna Biblioteka Publiczna w Krzeszycach rejestr czytelników zaczyna co roku od pierwszego czytelnika. Na koniec roku 2018 odnotowano 1027 zarejestrowanych czytelników. W ciągu roku biblioteki odnotowały 11333 odwiedzin czytelniczek i czytelników, którzy skorzystali łącznie z 9597 woluminów.

W poprzednim roku wzbogacono zbiory bibliotek o 530 woluminów, w tym z zakupu pochodziły 434 woluminy, z darów pochodziło 96 woluminów. Wycofano z księgozbioru (ubytkowano) 562 woluminy.

GBP w Krzeszycach oraz filia biblioteczna w Kołczynie dostosowane są wewnątrz budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na zewnątrz niestety wciąż istnieją bariery architektoniczne utrudniające samodzielny dostęp osób z niepełnosprawnościami tj.:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Krzeszycach - mieści się na 1 piętrze winda jest tylko do parteru. Wnętrza biblioteki są przestronne i osoby z niepełnosprawnościami mają swobodną możliwość korzystania z naszych usług. Natomiast pomieszczenie socjalne nie jest przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami.

- Filia biblioteczna w Kołczynie mieści się na parterze bez podjazdu, natomiast wszystkie wnętrza biblioteki są dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami.

- Filia biblioteczna w Muszkowie mieści się na piętrze - budynek niedostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wnętrze biblioteki przestronne jest możliwość swobodnego korzystania z usług biblioteki, pomieszczenie socjalne nie jest dostosowane dla tej grupy osób.

GBP w Krzeszycach prowadzi „Punkt książki mówionej” (elektroniczne książki - zbiory Wojewódzkiej Biblioteki w Gorzowie Wielkopolskim) dla osób z niepełnosprawnościami, z którego korzystało w 2018 roku 16 osób, odwiedzin było 91, wypożyczeń – 205.

Gminna Biblioteka Publiczna w Krzeszycach w 2018 roku zatrudniała 6 pracowników, w tym 5 na stanowiska bibliotekarskich - 4,5 etatu, 1 osoba na stanowisku administracji - 0,25 etatu. W ciągu roku struktura zatrudnienia się nie zmieniła, jedynie 2 osoby zatrudnione na pełny etat korzystały ze zwolnienia i urlopu macierzyńskiego pełnego.

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Krzeszycach użytkowano ogółem 12 komputerów w tym: GBP W Krzeszycach – 8 komputerów, filia Kołczyn – 2 komputery, filia Muszkowo - 2 komputery. Wszystkie 12 komputerów mają dostęp do szerokopasmowego internetu. Katalogi online zapewniały wszystkie 3 biblioteki. W 2018 r. możliwość zdalnego (internetowego) składania zamówień zapewniły wszystkie 3 biblioteki.

W 2018 r. biblioteki organizowały wydarzenia w formie:

- 30 szkoleń bibliotecznych w ilości 119 godzin, liczba uczestników 733,
- 128 imprez i zajęć mających na celu promocję czytelnictwa, liczba uczestników 1806,
- 34 innych szkoleń i zajęć edukacyjnych - w ilości 137 godzin ,w których udział wzięło 871 uczestników,
- 1 konferencja organizowana w bibliotece głównej, w której udział wzięły 103 osoby,
- wydawnictwo własne biblioteki – „Spotkania z historią czyli przeszłość dla przyszłości. Z dziejów gminy Krzeszyce” pod redakcją Zbigniewa Masternaka przy współpracy redakcyjnej Jolanty Solińskiej.

W wydarzeniach tych wzięło udział 3513 mieszkańców. Biblioteki poniosły w związku z tymi wydarzeniami wydatki w kwocie ok 40.000 zł.

W 2018 roku na prowadzenie bibliotek i upowszechnianie czytelnictwa gmina wydała 293.000 zł.

Gminny Ośrodek Kultury

W gminie w 2018 r. funkcjonował Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Krzeszycach który jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną powołaną Uchwałą Rady Gminy Krzeszyce nr XXXVI/175/06.

Średnie zatrudnienie w GOK w 2018 roku kształtowało się na poziomie 2,6 etatu.

Działalność prowadzona była w obiektach gminy użytkowanych nieodpłatnie. Na dzień 31.12.2018r. przychody GOK wyniosły 287.265,24 zł i osiągnęte były z między innymi z wynajmu sali, promowania firm podczas imprez kulturalnych, odsetek bankowych, dotacji unijnych i innych usług, działalności kulturalnej oraz w głównej mierze z dotacji otrzymanej z budżetu Gminy.

Przychody zostały zrealizowane w 86,26 % w stosunku do planu.

W 2018 roku GOK wydatkował środki w kwocie 272.678,60zł. Przeznaczono je na działalność bieżącą instytucji kultury. Koszty zostały zrealizowane w 92,43% w stosunku do planu.

W 2018 roku GOK wydatkowane środki przeznaczył na działalność bieżącą oraz na zorganizowanie następujących imprez rekreacyjno – sportowych i kulturalnych:

- XXXIV Bieg „Śladami Wiosny” w Przemysławiu,
- współorganizacja II edycji biegu Policz się z cukrzycą w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- kurs samoobrony dla kobiet,
- organizacja konkursu plastycznego o Żołnierzach Wyklętych,
- współorganizacja uroczystego apelu i koncertu z okazji 1 marca,
- organizacja Turnieju o Puchar Wójta Gminy Krzeszyce w piłce nożnej,
- cykl zajęć sportowo – rekreacyjnych podczas ferii zimowych,
- organizacja Turnieju Tenisa Stołowego o Puchar im. Jana Peczkajtisa,
- organizacja spotkań z dietetykiem,
- organizacja warsztatów Wielkanocnych,
- organizacja rajdów rowerowych,
- pomoc przy organizacji Biegu Olimpijskiego w Kołczynie,
- patronat nad zespołem „Rudniczanka”,
- prowadzenie i opieka nad „Chórem Postomia”,
- organizacja międzyszkolnego konkursu ekologicznego,
- organizacja spotkań chóralnych „Zaspiewaj mi mamó”, koncert piosenki literackiej,
- organizacja Międzynarodowych Dni Krzeszyc,
- organizacja „Rywalizacji Sołectw Gminy Krzeszyce 2018”, Krzeszycka Przedmajówka,
- pomoc przy organizacji Festynu z okazji 480lecia Rudnicy i 40lecie KS Kosmosu Rudnica,
- wsparcie organizacji Turnieju piłkarskiego w ramach obchodów 70lecia Warty Kołczyn,
- współorganizacja MTB Doliną Postonii,
- współorganizacja koncertu na Trzecim Młynie-„Dziejba Leśna,,
- współorganizacja Krzeszyckiej Jesieni „Jak to dawniej bywało”
- pomoc przy organizacji festynów, zabaw w miejscowościach sołeckich –projektowanie plakatów i zaproszeń, wypożyczanie sprzętu,
- prowadzenie zajęć fitness, zajęć integracyjnych z dziećmi,
- warsztaty kulinarne,
- pomoc w organizacji występów zespołu tanecznego Mini Dance.